

zák.), a nemůže se žalobce dovolávat ani toho, že žalovaní by jinak stoupnutím ceny prodané nemovitosti byli obohaceni, neboť jde prostě o důsledek poklesu měny, jenž, jak doličeno, stihá zcizitele, při čemž nelze přehlédnouti, že, kdyby žalovaní celou kupní cenu byli vyplatili najednou, by žalobce po případě neměl vůbec nic.

Čís. 11576.

Postupitel, jemuž dlužník platil, ač mu byl postup oznámen, není oprávněn domáhati se na dlužníku znovu placení, byla-li pohledávka napotom na něho zpět převedena.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, Rv I 611/31.)

Žalovaná dluhovala žalobci kupní cenu za dodané zboží. Pohledávku tuto postoupil žalobce dne 8. května 1929 Úvěrnímu ústavu, což bylo žalované oznámeno dopisem z téhož dne. Žalovaná zaplatila dne 8. července 1929 pohledávku do rukou žalobcova zástupce Josefa M-a, jež žalobce od dubna 1929 ústně i písemně bezvýsledně vyzýval k vrácení plné moci. Na plné moci M-ově nebylo její odvolání vyznačeno aniž byla žalovaná vyrozuměna o odvolání této plné moci. Dne 24. srpna 1929 postoupil Úvěrní ústav žalobci zpět pohledávku proti žalované, o čemž byla žalovaná vyrozuměna. Dne 19. září 1929 zažaloval žalobce pohledávku proti žalované. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby v podstatě proto, že v době placení M. již nebyl ve službách žalobce a že proto nebyl oprávněn přijímati za něho peníze. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Poněvadž žalovaná zaplatila Josefu M-ovi, jenž se vykázal neodvolanou inkasní plnou mocí pro žalobce, zůstala smlouva ta po rozumu § 1026 obč. zák. závaznou, ježto žalovaná bez své viny nevěděla o zrušení plné moci, a zmocnitel (žalobce) může se pro svou škodu hojiti jen na zmocněnci Josefu M-ovi, který zrušení zamlčel, a jest nerozhodno, že se placení stalo v době, kdy byla pohledávka postoupena žalobcem Úvěrnímu ústavu, poněvadž dne 24. srpna 1929, před podáním žaloby, došlo ke zpětnému postupu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce uplatňuje jen dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Přiznává sice, že žalovaná zaplatila jeho zástupci opatřenému řádnou plnou mocí, ale brojí proti právnímu názoru odvolacího soudu, že jest nerozhodné, že v době tohoto platu byla pohledávka postoupena a žalované byl postup oznámen, ježto před podáním žaloby došlo ke zpětnému postupu. Jde tedy jen o to, zda postupitel, jemuž dlužník platil, ač mu byl postup oznámen, jest oprávněn domáhati se na dlužníku znovu placení, byla-li napotom pohledávka na něho zpět převedena (recedována). Podle § 1396 obč. zák. není ovšem dlužník

oprávněněn platiti postupujícímu věřiteli, jakmile mu byl oznámen příjemce pohledávky (postupník), nýbrž jest povinen platiti postupníkovi a placením postupiteli se nezrušuje jeho závazek s účinkem proti postupníkovi, jenž byl v době placení jeho věřitelem (§ 1424 obč. zák.). Zpětný postup (recese) jest ve skutečnosti dalším postupem, jímž se postupníkovo právo na plnění převádí zpět na původního postupitele, který se tak stává opět věřitelem. V souzeném případě se domáhá žalobce jako další postupník na žalované, by mu zaplatila pohledávku, kterou již jednou vyplatila pro původního postupitele, jímž byl žalobce sám. Kdyby bylo vyhověno žalobnímu žádání, mělo by to v zápětí, že by žalovaná plnila žalobci dvakrát totéž a že by žalobce byl opětným placením na její úkor nespravedlivě obohacen, k čemuž soud nemůže podati pomocnou ruku. Z toho plyne, že odvolací soud, zamítnuv žalobu, posoudil věc správně po stránce právní. Na tom nic nemění, že žalovaná neplatila žalobci přímo, nýbrž jeho zmocněnci Josefu M-ovi, nevědouc bez své viny o zrušení jeho plné moci (§ 1026 obč. zák.). Vždyť zmocněnec představuje podle § 1017 obč. zák. proti třetím osobám zmocniteli a plnění zmocněnci jest pokládati za plnění zmocniteli.

Čís. 11577.

Trestnému činu podle § 82 d) živn. řádu se rovná i takové jednání zaměstnancovo, které jest trestným třeba jen objektivně, ale má zároveň v zápětí, že zaměstnavatel pro ně důvodně pozbude důvěry k jeho pachateli. Tak jest tomu, svolal-li zaměstnanec (člen závodní rady) přes zákaz zaměstnavatele a bez předchozího povolení úřadu na dvůr továrny dělníky, promluvil k nim řeč a vyzval je, by hlasovali, kdo je proti vyhláše správy závodu a pro vypracování příslušné resoluce.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, Rv I 311/32.)

Žalobce, byv propuštěn ze služeb žalované firmy, domáhal se na ní, by bylo uznáno právem, že propuštění žalobce jest neúčinné a že jeho pracovní poměr trvá na dále, a by mu byla vyplacena mzda za dobu od 21. září 1929 do 4. června 1930. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

S hlediska dovolacího důvodu podle § 503 čís. 4 c. ř. s. dovozuje dovolatel, že propouštěcí důvod podle § 82 d) živn. ř. předpokládá, že skutek, jehož se zaměstnanec dopustil, jest trestný nejen po stránce objektivní, nýbrž i po stránce subjektivní, a že v souzeném případě nebylo žalobci subjektivní provinění dokázáno. K jeho právním vývodům jest uvést toto: Jest nesporné, že žalobce byl členem závodního výboru v podniku žalované firmy. Mohl proto býti propuštěn bez výpovědi a bez souhlasu rozhodčí komise jen z důvodů, opravňujících zaměstnavatele